

Dit leven is van jou

Van Tatiana de Rosnay verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos uitgevers

Haar naam was Sarah
Die laatste zomer
Kwetsbaar
Het huis waar jij van hield
Het appartement
Onvoltooid verhaal
Overspel
Een Parijse affaire
Manderley voor altijd
Obsessie
De familiereünie
Bloemen van de duisternis

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Tatiana de Rosnay

Dit leven is van jou

Vertaald uit het Frans door Noor Koch

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 5603 2

© 2021 Tatiana de Rosnay

© 2021 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Noor Koch

Oorspronkelijke titel *Célestine du Bac*

Oorspronkelijke uitgever Éditions Robert Laffont

Omslagontwerp © Raphaëlle Faguer

Omslagillustratie © Plainpicture

Foto auteur © Charlotte Jolly de Rosnay

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor mijn grootvader Gaëtan

‘Ik ben de Alfa en de Omega, het begin en het einde.’

De Openbaring van Johannes

Het verhaal achter het verhaal

In 2018 ben ik verhuisd. En een verhuizing is vaak een goed moment om door je spullen heen te gaan en dingen weg te gooien of weg te geven, maar de grote doos in de kelder, waarin ik mijn oude manuscripten bewaar, is ongeopend meeverhuisd.

In 2019 heb ik mijn nieuwe kelder opgeruimd om er enige orde-ning in aan te brengen. De doos lonkte naar me. ‘NA MIJN DOOD NIET PUBLICEREN!’ stond erop. Nieuwsgierig maakte ik hem open. Van de weëë geur van vocht en stof ga ik altijd niezen. Er zat een allegaartje aan notitieboekjes, ordners en schriften in die alles bevatten wat ik vanaf mijn achtste heb geschreven en nooit is gepubliceerd. Een dagboek, gedichten, nouvelles, romans, brieven. In het Engels en het Frans, want ik heb het geluk tweetalig te zijn.

Bij het zien van de teksten die ik als kind en later als adolescent heb geschreven werd ik een beetje emotioneel. Voor sommige had ik een typemachine gebruikt, voor andere een computer. Ik bekeek ze een voor een.

En toen stuitte ik op die dikke, donkerblauwe map, dichtgebon-den met een lint. De titel: *Célestine du Bac*. Een roman die ik tussen januari 1990 en juni 1993 heb geschreven en die door mijn eerste uitgever werd geweigerd.

Deze roman lag al zesentwintig jaar in die doos te verstoffen. Ik was hem volledig vergeten.

Ik nam het manuscript mee naar boven, begon eraan – en las het in één ruk uit. Ik dacht terug aan alles wat ik had meegemaakt in de drie jaar die ik aan de roman had gewerkt. Ik had een zoontje gekregen, twee jaar later gevolgd door een dochtertje. Ik had mijn grootvader verloren, een kunstschilder op wie ik dol was en aan wie dit boek is opgedragen.

Ik vond mijn verhaal geloofwaardig, ontroerend en soms grappig. Ik heb zelfs een traantje gelaten. Eerst wilde ik echter mijn uitgevers vragen wat zij ervan vonden en die waren van mening dat het moest worden uitgegeven.

Het is een verhaal over een hechte, maar onwaarschijnlijke vriendschap tussen twee mensen die in alle opzichten elkaars tegenpolen zijn: een zoon van goeden huize die zich eenzaam en onbegrepen voelt en ervan droomt schrijver te worden, en een door het leven getekende, dakloze vrouw van onbestemde leeftijd, die nergens meer in geloof. Het is het verhaal van een jongeman die uiteindelijk opbloeit en leert de wereld tegemoet te treden.

Ik ben blij en trots dat u dit boek nu in uw handen hebt en wens u een geweldige reis samen met Martin en Célestine.

Tatiana de Rosnay

De ontmoeting

Parijs, 1990

Op zijn achttiende houdt Martin Dujeu zich nauwelijks bezig met meisjes en nog minder met zijn eindexamen, alleen in het gezelschap van zijn beagle Cadet-Cassis of zijn jeugdvriend Oscar Duval leeft hij op, of wanneer iemand over Émile Zola begint.

Hij is een lange, dromerige jongen met stekelig platinablond haar, die met zijn haviksneus, dikke brillenglazen en slungelige gestalte aan een lome steltloper doet denken.

Victor Dujeu ziet het als zijn plicht om zijn zoon elke dinsdagavond mee uit eten te nemen bij Mandarin de Jade, een Chinees restaurant in de rue de Grenelle, waar hij vergeefs probeert niet wanhopig te worden van deze slungel die ineengedoken achter zijn loempiaatjes zit.

Victor Dujeu ergert zich aan de sloomheid van zijn zoon, maar dat hij in diens gezicht trekken van Kerstin herkent irriteert hem nog meer. Zijn Scandinavische uiterlijk – zo blond en bleek dat zijn wimpers en wenkbrauwen amper zijn te zien – heeft Martin van haar. Dat geldt ook voor zijn zware bijziendheid (min zes links en min vijf rechts), maar waar Victor Dujeu zich vroeger in de ogen van Kerstin verloor, werkt diezelfde wazige blik in de ogen van zijn zoon hem op de zenuwen.

Kerstin is op tweeëntwintigjarige leeftijd omgekomen bij een vliegtuigramp. Tussen de vijfenzeventig lichamen van haar mede-

passagiers is dat van haar nooit teruggevonden. Martin was destijds twee jaar oud.

Van zijn moeder staat hem alleen een sierlijk silhouet en goudblond haar bij, en een geur waaraan zijn herinnering met het verstrijken der jaren steeds vager is geworden, als die van een verwelkt boeket, maar soms, als hij een hoek omslaat of een winkel binnenloopt, ruikt hij hem ineens weer zo heftig dat hij de pijn voelt van een nooit geheelde wond.

Zijn een meter achtennegentig, schoenmaat zesenviertig en haakneus heeft hij van zijn vader, net als zijn gewoonte krom te lopen, met de schouders en borst naar binnen gekeerd, alsof het feit dat ze zo lang zijn hun verbiedt recht te lopen. Voor het overige lijken vader en zoon nauwelijks op elkaar. De een is gebruind, opgewekt en heeft een buikje, de ander is graatmager, melkwit en sloom.

De grappen over zijn lengte en dikke brillenglazen, waardoor de kleur en vorm van zijn ogen nauwelijks zijn te zien, is Martin gewend. De misvorming waar hij echt mee zit, zijn zijn voeten, zijn tenen om precies te zijn.

De tenen van Martin Dujeu zijn met elkaar verbonden door een roze vlies, zo dun dat het met een schaar is door te knippen. Als kind werd hem bloedserieus verteld dat die bizarre misvorming te wijten was aan het feit dat hij verwekt zou zijn in Venetië. Zijn ouders hadden hun huwelijksreis doorgebracht in de stad van de dogen en negen maanden later was Martin ter wereld gekomen... Als jochie dacht hij dat alle kinderen die in Venetië waren verwekt, geboren werden met van die zwemvliezen tussen hun tenen, en heel lang was hij trots op deze eigenaardigheid.

Toen hij rond zijn vijftiende gebukt ging onder complexen, hechtte hij echter meer geloof aan de verklaring van de huisarts, die de afwijking toeschreef aan een 'foutje tijdens de embryo-ontwikkeling'. Hoewel Martin zich heilig had voorgenomen zijn voeten aan niemand te laten zien, meende hij toch dat hij niet onder

de zwemproef uit kon die hij voor zijn eindexamen moest afleggen. Zijn cijfers waren middelmatig en de kans ze een beetje op te krikken kon hij niet laten lopen. Drie dagen lang zag hij er als een berg tegenop. Met als smoes dat hij last had van ontstoken eczeem besloot hij op het laatste moment in het zwembad zijn sokken aan te houden, maar daarmee trok hij juist nog meer aandacht. Alle ogen waren gericht op de bijziende reus met bordeauxrode wollen sokken. De badmeester beval hem ze uit te trekken, en wel meteen. Doodsbenauwd gehoorzaamde hij. Iedereen keek naar zijn tenen en slaakte een kreet van verbijstering.

‘Wat heb jij voor voeten? Zijn dat zwemvliezen?’ stamelde de badmeester. ‘Waar haal je het lef vandaan om de proef met zwemvliezen af te leggen?’

‘Het zijn geen zwemvliezen,’ zei Martin gelaten. ‘Zo zijn mijn voeten nu eenmaal.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Er zit een vlies tussen mijn tenen.’

‘Een vlies tussen je tenen?’

‘Ja.’

‘Mag ik het aanraken?’

De badmeester bukte en kneep in de dunne, roze huid.

‘Krijg nou wat,’ zei hij. ‘Het is nog waar ook.’

‘Jammer genoeg wel, ja,’ zei Martin somber.

Martin herinnert zich nog altijd het hoongelach dat daarop losbarstte. Maar dat lachen verstomde al snel toen duidelijk werd hoe hard hij kon zwemmen. Hij haalde een tien voor het zwemexamen en snoerde daarmee alle treiteraars de mond.

Met geheven hoofd verliet Martin Dujeu het zwembad; zijn eer was gered, maar zelf was hij diep gekwetst.

Het is al de hele dag warm. Een loodgrijs wolkendek hangt zwaar en laag aan de hemel. Met Cadet-Cassis aan de lijn loopt Martin via de rue du Bac naar huis. Hij moet aan het etentje van gisteravond bij de chinees denken, aan het moment dat zijn vader plechtig aankondigde dat hij zich ging verloven.

Je op je vijftigste nog verloven! Martin had zich moeten inhouden om niet in lachen uit te barsten.

Victor Dujeu had peinzend naar zijn geflambeerde banaan gestaard. 'Ik moet mijn leven anders inrichten. Kerstin is inmiddels zestien jaar dood.'

Martin heeft er altijd een hekel aan als zijn vader zijn moeder bij haar voornaam noemt. Victor Dujeu spreekt die uit als 'Sjastin', op z'n Zweeds, niet als 'Kerstine', met dezelfde eindklank als Christine, zoals de meeste Fransen hem uitspreken. 'Sjastin' klinkt te lief, te intiem, en het stoort Martin dat zijn vader bij het uitspreken van de naam zijn lippen tuit alsof hij een kus geeft.

'Weet je, ik ben best eenzaam,' verzuchtte Victor Dujeu.

Toch is hij dat nooit geweest, denkt Martin. Al een jaar of vijftien is het in de rue de Babylone een komen en gaan van dames, maar Martin is niet in ze geïnteresseerd, of ze nu een nacht, een week of een jaar blijven, en bejegent ze altijd met dezelfde amper verholten minachting.

‘Ga je met je laatste vlam trouwen?’

Victor Dujeu was zo blij dat zijn zoon eindelijk iets zei, dat hij de ironische toon maar negeerde. ‘Ja, met Alexandra.’

‘O,’ zei Martin effen. ‘Je moet trouwens je banaan opeten, de vlammetjes zijn al een tijdje uit. Hij zal inmiddels wel koud zijn.’

Geërgerd, maar gelaten over het overduidelijke gebrek aan belangstelling voor zijn huwelijksplannen keek Victor Dujeu naar zijn dessert en at het zwijgend op. Het was niet eens lauw meer, en de banaan zwom in een soep van zoetig vet.

De minachting die Martin koestert voor Alexandra Chamard, een knappe jonge vrouw van een jaar of dertig met blauwgroene ogen en lange benen, is wederzijds. Hij heeft zich erbij moeten neerleggen dat ze bij hen in de rue de Babylone introk en overal in het appartement haar zware parfum achterlaat. De andere minnaressen van zijn vader waren discreter geweest. Deze vrouw is zeer aanwezig, slentert halfnaakt en met een pront vooruitgestoken boezem door het huis, draait op vol volume opera’s van Wagner en banjert onaangekondigd Martins kamer binnen, waar zelfs zijn vader zich niet durft te vertonen.

Op een dag komt ze zonder te kloppen binnen terwijl hij zit te schrijven en kijkt ze naar de foto van Kerstin die op zijn nachtkastje staat.

‘Je lijkt belachelijk veel op je moeder. Zet je bril eens af, dan kan ik zien...’

Aangezien hij niet in beweging komt in de hoop dat ze meteen weer weggaat, haalt Alexandra de bril zelf met een gemeen lachje van zijn hoofd. ‘Ongelooflijk! Precies hetzelfde gezicht, alleen de neus is anders.’

Vergeefs probeert hij zijn bril terug te pakken. Zonder bril is zijn zicht wazig en ziet hij alleen lichte en donkere vlekken, waar hij een hekel aan heeft.

Met een kristalheldere lach verstoppt ze zijn bril onder zijn hoofdkussen.

‘Nu mag jij proberen hem terug te vinden, jongen. Ga maar lekker zoeken!’

Zodra hij hoort dat ze de kamer uit is, trekt hij op de tast een la van zijn bureau open. Daar liggen nog drie brillen in. Iemand die zo slechtziend is als hij kan niet afhankelijk zijn van één bril, heeft hij al op jeugdige leeftijd geleerd. Fluitend tikt hij verder op zijn typemachine.

Aan het einde van de gang hoort Alexandra het getik. Heel even verstijft ze. Dan haalt ze haar schouders op en loopt door.

Er valt een druppel op Martins neus, daarna een op zijn oor. Voorbijgangers versnellen hun pas, paraplu's worden opgestoken.

'Cadet, het regent,' laat Martin zijn hond weten.

De beagle draait zich naar hem toe en kijkt hem met zijn donkere ogen schalks aan.

'Wat doen we? Naar huis rennen met het risico dat we kledder-nat worden of schuilen tot het ophoudt?'

Schuilen, lijkt Cadet-Cassis te antwoorden.

'Oké,' zegt Martin.

Hij loopt naar een half openstaande koetspoort. De regen komt nu met bakken uit de hemel en klettert op het stoffige asfalt en de glanzende daken van de auto's. De poort is vrij diep en biedt genoeg beschutting. Net als Martin heeft besloten eronder te wachten tot de bui voorbij is, wordt zijn neus geprikkeld door een misselijkmakende geur – een mengeling van wijn, transpiratie, urine en verschaalde sigarettenrook.

Nog voor hij heeft kunnen lokaliseren waar de stank vandaan komt, hoort hij een schorre vrouwenstem agressief zeggen: 'Donder op, snotneus, en neem die keffer mee! Dit is mijn plek! Opzouten!'

Verrast buigt Martin zich een beetje en meent in het halfduister een hoop vodden te zien.

De geur wordt sterker en dan ziet hij twee puntige knieën, zwart van het vuil, een hoofd met slordige grijze haarslierten en een lang, triest gezicht met diepe rimpels, een bittere trek om de mond en rotte tanden.

‘Ben je soms doof? Oprotten! Dit is mijn plek!’

‘Sorry, mevrouw, excuses,’ zegt Martin beleefd. ‘Ik wist niet dat dit uw plekje was.’

Hij trekt hard aan de riem van Cadet-Cassis, die de nieuwe geuren juist heel aantrekkelijk vindt.

‘Wieberen, jij!’

‘Ik doe mijn best, mevrouw.’

Ineens staat hij in de regen, dan draait hij zich om en kijkt naar het merkwaardige wezen dat half verscholen onder de poort op een stuk karton zit. Naast haar staat een oude, propvolle mand, waar tussen verfrommelde kranten, lege conservenblikjes en opgelapte kleren de hals van een fles wijn uitsteekt. De vrouw, broodmager en gehuld in een regenjas vol gaten, zit met een sigaret tussen haar lippen te schrijven in een schoolschrift. Ze heeft geen oog meer voor Martin en zijn hond en krabbelt snel door, alsof haar uren zijn geteld. Druipend van de regen kijkt Martin gebiologeerd toe.

Cadet-Cassis wordt ondertussen ongeduldig en trekt aan zijn lijn; zijn snuit is naar zijn huis gericht waar zijn mand en avondeten voor hem klaarstaan. Schoorvoetend loopt Martin door de verlaten rue du Bac achter hem aan.

Hij ziet haar stevast op dezelfde plek zitten – onder die koetspoort die tot haar veroordeeld lijkt – op de hoek met de rue de Varenne. Soms beent ze met gekruiste armen, een peuk tussen haar lippen en een gefronst voorhoofd heen en weer over de stoep. Regelmatig worden voorbijgangers die haar geen geld geven door haar uitgescholden, soms hoeven ze maar te weigeren haar aan te kijken om de volle laag van haar te krijgen. Dan lijkt ze te zieden van woede en zwaait ze dreigend met haar vuisten, als een bokser die zich opwarmt voor een gevecht. Andere keren ziet hij haar languit op het stuk karton liggen, roerloos, met gesloten ogen en de handpalmen naar boven gekeerd.

Van de groenteboer aan de overkant weet hij dat dit al een tijdje haar vaste stek is. Zo nu en dan wordt ze opgepakt door de politie, en dan zien de buurtbewoners haar een paar dagen niet, maar ze komt altijd terug, altijd naar dezelfde plek. Ze zorgt niet voor veel overlast, behalve als ze een woedeaanval krijgt.

Ze was Martin niet eerder opgevallen, hoewel hij op weg van en naar school toch minstens twee keer per dag door dit deel van de rue du Bac loopt. Waarom heeft hij haar nooit gezien, terwijl ze daar altijd zit, weer of geen weer? Hij kaart het aan bij zijn vriend Oscar, die schatert van het lachen.

‘Dujeu, jij leeft in een andere wereld, jij bent met je gedachten

nooit bij het hier en nu! Ook al zou ik gekleed in een vuilniszak een maand lang bij jullie voor de deur zitten bedelen, je zou het niet eens in de gaten hebben.'

Oscar, klein, mollig, en met krulhaar, is idolaat van vrouwen en was er al vroeg bij. Hoewel Martin en hij geen enkele gemeenschappelijke interesse hebben, zijn ze al vanaf de kleuterschool boezemvrienden. Oscar heeft heimelijk groot respect voor de bleke jongen die altijd zo beheerst reageert.

'Martin Dujeu wordt nog ooit beroemd,' heeft hij tegen zijn zus Delphine gezegd.

'Die slungelige albino?' zei Delphine met de spot van een jonge puber. 'In een circus misschien!'

'Hij is geen albino, hij is blond.'

'Spierwit!'

Oscar haalde uiteindelijk maar zijn schouders op. 'Wacht maar, ooit wordt hij een beroemd schrijver.'

Sinds twee jaar schrijft Martin aan een roman en Oscar is de enige die dit weet.

Wat schrijft die vrouw toch? Martin raakt steeds meer geïntrigeerd en om haar beter te kunnen observeren maakt hij vaak een omweg via de rue du Bac. Vanaf haar vaste standplaats onder de poort gluurt ze soms naar hem. Dan ziet hij twee zwarte ogen schitteren, maar zodra hij langsloopt doet ze alsof ze hem niet ziet en keert ze hem de rug toe.

Martin heeft zich aangewend haar te groeten. 'Dag mevrouw.'

Ze antwoordt nooit.

Maar als hij op een middag van school naar huis loopt, ontrolt ze zich als een slang tot ze kaarsrecht op haar vuile spillebenen staat.

Martin merkt dat ze heel lang is voor een vrouw. Ze zal ongeveer een meter tachtig zijn. Hoe oud is ze? Moeilijk te zeggen. Hij houdt het op ergens tussen de zestig en vijfenzeventig.